

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2
The Factors Affecting Risk Management in the Digital Age of School
under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2

ตะวันฉาย ลือกำลั้ง¹

Tawanchai Luekamlang¹

นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

E-mail: tawanchai.lue@rmutr.ac.th

Received May 18, 2024; Revised July 26, 2024; Accepted September 26, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 และ (2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 289 คน ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า (1) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 และ (2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา ได้แก่ ด้านนโยบายและการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง ด้านการสื่อสารและการจัดการข้อมูล ด้านการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านวัฒนธรรมภายในองค์กรต่อการบริหารความเสี่ยง ด้านการจัดการโครงสร้างหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงและด้านการใช้เทคโนโลยี

คำสำคัญ: ปัจจัย; การบริหารความเสี่ยง; ยุคดิจิทัล

Abstract

The objective of this research were (1) to analyze the relationship between factors and risk management in the digital age of educational institutions. Under the jurisdiction of the Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office, Area 2 and (2) to analyze factors affecting risk management in the digital age of educational institutions. Under the jurisdiction of the Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office, Area 2. This research is quantitative research. The sample group consisted of 289 people, including teachers and school administrators. Under the jurisdiction of the Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office, Area 2, the instruments used in the research were questionnaires. Statistics used in data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation. and multiple regression analysis. The results of the research showed that (1) relationship between factor sand risk management in the digital age of educational institutions Overall, there is relationship at 0.01 level of statistical significance and (2) factors affecting risk management in the digital age of educational institutions include policy and support from senior management, Communication and information management, Training to provide knowledge on risk management, Cultural aspects within the organization towards risk management In terms of managing, The structure of duties and responsibilities in risk management and the use of technology.

Keywords: Factor ; risk management ; digital age

บทนำ

การพัฒนาประเทศให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศนั้น สิ่งสำคัญที่สุดคือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้มีความรู้ ความสามารถ สามารถใช้วิจารณ์ญาณในการตัดสินใจ แก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล รู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ร่วมพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของประเทศในยุคดิจิทัลได้ ซึ่งปัจจุบันระบบการศึกษาไทยแบ่งออกเป็น 3 ระบบ ได้แก่ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ดังปรากฏไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งกำหนดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ

ปัจจัยสำคัญหลายประการของการพัฒนา คือ ประเทศต้องมีระบบโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่มั่นคง โครงสร้างทางสังคมที่น่าอยู่ มีระบบสวัสดิการแบบทั่วถึงประชาชนทุกระดับชั้น การเมืองและการปกครองที่มั่นคง การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีเหมาะสมกับการพัฒนาประเทศ ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจและ

สังคมทั้งในด้านโอกาส และภัยคุกคาม ซึ่งจำเป็นต้องมีการเตรียมพร้อมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ดังกล่าวในอนาคต

โดยที่การจัดระบบการศึกษา สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาบุคลากรของประเทศ ซึ่งมีหน้าที่สร้างและพัฒนา “คน” ให้เป็น “มนุษย์” ที่มีคุณภาพ มีความเมตตา กรุณา และเอื้ออาทรต่อเพื่อนมนุษย์ สร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดแก่สังคม สามารถพึ่งตนเองและเป็นที่พึ่งให้แก่เพื่อนมนุษย์ด้วยกันได้ ความคาดหวังที่สังคมมีต่อสถานศึกษานี้ ส่งผลให้สถานศึกษาอยู่ในความคาดหวังของประชาชนอยู่เสมอ ก่อให้เกิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์ จากประชาชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลถึงการพัฒนาเป็นอย่างมาก ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษาจึงต้องได้รับการดูแลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

การบริหารงานไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชนล้วนแล้วแต่มีความเสี่ยง หากผู้บริหารขาดการบริหารความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ อาจเป็นเพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ อาจทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กรได้ ซึ่งการบริหารความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการนำพาองค์กรสู่ความสำเร็จในระยะยาว การตัดสินใจที่ผิดพลาดเพียงเล็กน้อย ย่อมส่งผลกระทบในวงกว้าง (พัชรินทร์ ขำวงษ์, 2554) โดยในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่าการบริหารสถานศึกษามีความสำคัญ เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดการทรัพยากรทางการบริหาร ได้แก่ คน เงิน และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา หากไม่มีระบบการบริหาร ก็ไม่สามารถดำเนินการปฏิบัติกิจกรรมไปตามเป้าหมายได้ และการบริหารสถานศึกษามีวิวัฒนาการมาจากระบบธุรกิจซึ่งสามารถประยุกต์ใช้ได้กับองค์กรไม่ว่าใหญ่หรือเล็กทั้งรัฐหรือเอกชนซึ่งมีความจำเป็นต่อการบรรลุผลสำเร็จขององค์กร (วิวัฒน์ ตูจางค์, 2560)

ปัจจุบันหน่วยงานราชการได้ให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยง ซึ่งคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้กำหนดให้หน่วยงานราชการต่าง ๆ จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามยุทธศาสตร์ อันเป็นกลไกในการสร้างความเข้มแข็งให้กับหน่วยงานราชการ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ อีกทั้งสอดคล้องกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ที่กำหนดให้ส่วนราชการต้องมีการประเมินความเสี่ยงให้ระดับและขนาดของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ควบคุม ประเมินและตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

การทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรมผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ในเรื่องต่อไปนี้

ความหมายของความเสี่ยง

จากการศึกษาความหมายของความเสี่ยง ซึ่งประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552, น.111), สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2550, น.7), สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย (2550, น.4), กรรณิการ์ พงศ์กิตติธัช (2553, น.24), กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ (2554, น.63) และณัชธิดา ปัทมทัตตานนท์ (2553, น.16) สามารถสรุปได้ว่า ความเสี่ยง คือ โอกาส เหตุการณ์ ปัจจัยที่อาจก่อให้เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งสร้างความเสียหาย ส่งผลกระทบ ส่งผลเสียต่อองค์กร หน่วยงาน หรือบุคคล ที่จะทำให้ไม่สามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

การบริหารความเสี่ยง และกระบวนการบริหารความเสี่ยง

จากแนวคิดการบริหารความเสี่ยง และกระบวนการบริหารความเสี่ยง ซึ่งประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2552, น. 111), สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2550, น. 7), สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย (2550, น. 4), ฝ่ายประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2552, น. 13) และสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2552, น. 40) สามารถสรุปได้ว่า การบริหารความเสี่ยง คือ กระบวนการทำงานขององค์กรที่เป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อช่วยให้องค์กรลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย ให้ระดับของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กรเป็นสำคัญ ซึ่งความเสี่ยงที่ต้องบริหารจัดการมีทั้งหมด 5 ด้าน ประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์ การระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การยอมรับความเสี่ยง และการรายงานและติดตามผล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลักษณะพิมล ทินกร (2563) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยง และคุณภาพการให้บริการของสถานศึกษาภาครัฐ ในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษพบว่า โครงสร้างนโยบายสถานศึกษา โครงสร้างด้านบุคลากร นโยบายทางการเงิน และนโยบายด้านบริหารจัดการ ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาภาครัฐ ในกรุงเทพมหานครในเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วันชัย คำหน่อ, หยกแก้ว กมลวรรณ, และมานี แสงหิรัญ (2564) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงด้านงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่านเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงด้านงานวิชาการใน

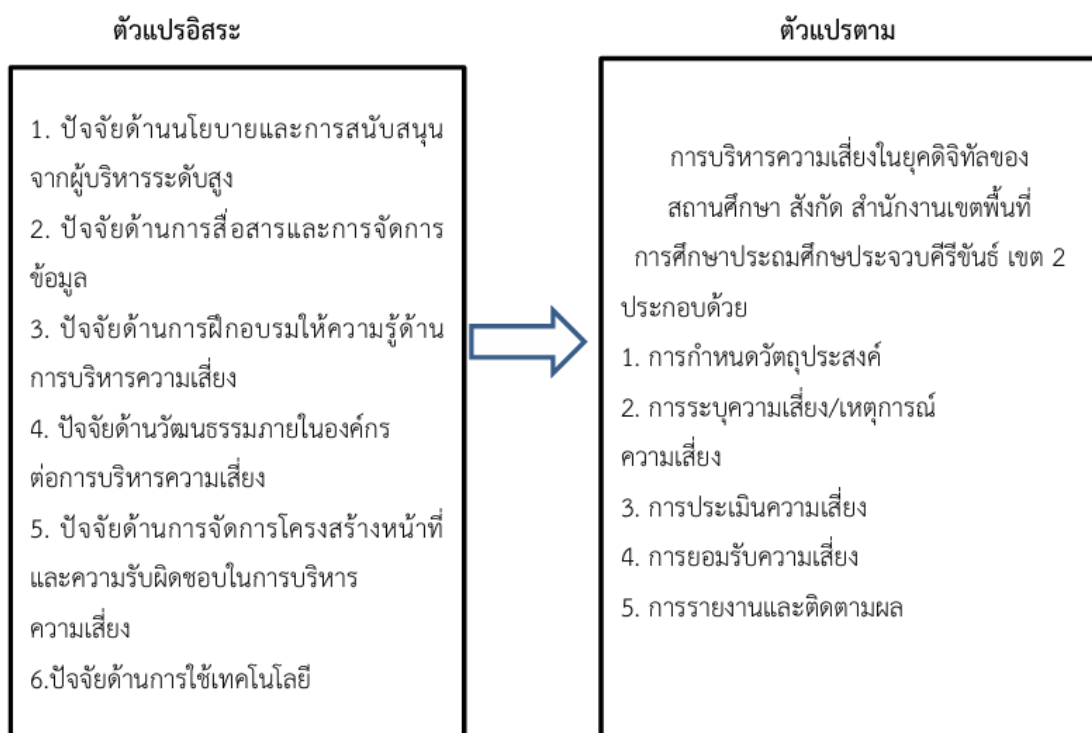
โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่านเขต 2 ได้แก่ ด้านผู้บริหาร และด้านวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษา มีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

สมนมนานต์ อมรมณีพงศ์ (2558) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร การนิเทศติดตามผลของผู้บริหาร คุณลักษณะวิชาชีพของครู ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนของครู การจัดการงบประมาณ ความพร้อมของเทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ บรรยากาศในโรงเรียน อาคารสถานที่และการมีส่วนร่วมของชุมชน ในภาพรวมปัจจัยทุกตัวส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการในระดับมาก

อัจฉรวรรณ สุขสมสิน (2554) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยงในทัศนคติของผู้บริหาร พบว่าปัจจัยด้านการให้การสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร ความรู้ ความสามารถของบุคลากร ความซื่อสัตย์และจริยธรรมของผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยง

กรอบแนวคิด

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ได้กรอบการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ประกอบไปด้วยครูและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำนวน 1,035 คน (ข้อมูลจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2, พ.ศ. 2566)

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ได้มาจากการคำนวณโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน (Taro Yamane, 1973:886) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และค่าความคาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง 5% ผลการคำนวณพบว่าขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมคือจำนวน 289 คน ซึ่งเป็นครูและผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเดียวกัน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ "แบบสอบถาม" โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้:

1. **ตอนที่ 1:** ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ สถานภาพ ประสบการณ์การทำงาน และระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)
2. **ตอนที่ 2:** แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา ประกอบด้วย 6 ปัจจัย ได้แก่:
 - ปัจจัยด้านนโยบายและการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง
 - ปัจจัยด้านการสื่อสารและการจัดการข้อมูล
 - ปัจจัยด้านการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยง
 - ปัจจัยด้านวัฒนธรรมภายในองค์กรต่อการบริหารความเสี่ยง
 - ปัจจัยด้านการจัดการโครงสร้างหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยง
 - ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยี แบบสอบถามในตอนนี้ใช้รูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
3. **ตอนที่ 3:** แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่:
 - การกำหนดวัตถุประสงค์
 - การระบุความเสี่ยง/เหตุการณ์ความเสี่ยง
 - การประเมินความเสี่ยง
 - การยอมรับความเสี่ยง

- การรายงานและติดตามผล แบบสอบถามในตอนนี้ใช้รูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้ได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อประมวลผลและหาค่าทางสถิติ โดยมีการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยจำแนกเป็นรายชื่อ รายด้าน และภาพรวม

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ระดับการบริหารความเสี่ยง วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient)

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรที่ส่งผลต่อตัวแปรตามโดยวิธี Enter

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 มีความสัมพันธ์ในทางบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.588 – 0.713 โดยมีความสัมพันธ์กับการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านวัฒนธรรมภายในองค์กรต่อการบริหารความเสี่ยง ($r = 0.713$) ด้านการจัดการโครงสร้างหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยง ($r = 0.707$) ด้านการใช้เทคโนโลยี ($r = 0.696$) ด้านการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยง ($r = 0.690$) ด้านนโยบายและการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง ($r = 0.661$) และด้านการสื่อสารและการจัดการข้อมูล ($r = 0.588$)

2.ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรที่ส่งผลต่อตัวแปรตามโดยวิธี Enter แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

ปัจจัย	B	Beta	t-value	p-values
ด้านนโยบายและการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง	.100	.145	3.327*	.001
ด้านการสื่อสารและการจัดการข้อมูล	-.051	-.069	-1.995*	.047
ด้านการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยง	.167	.205	4.554*	.000
ด้านวัฒนธรรมภายในองค์กรต่อการบริหารความเสี่ยง	.184	.242	5.140*	.000
ด้านการจัดการโครงสร้างหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยง	.223	.278	6.293*	.000
ด้านการใช้เทคโนโลยี	.152	.201	4.328*	.000
ค่าคงที่ (Constant)	.890		6.920*	.000
R = .852 R ² = .726 F = 124.702				

* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 1 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ประกอบด้วย ด้านนโยบายและการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง ด้านการสื่อสารและการจัดการข้อมูล ด้านการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านวัฒนธรรมภายในองค์กรต่อการบริหารความเสี่ยง ด้านการจัดการโครงสร้างหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยง และด้านการใช้เทคโนโลยี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) เท่ากับ 0.726 และสามารถนำมาพยากรณ์การบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 72.60

อภิปรายผล

1.ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 เมื่อวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับตัวแปรตาม พบว่า ด้านนโยบายและการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง ด้านการสื่อสารและการจัดการข้อมูล ด้านการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านวัฒนธรรมภายในองค์กรต่อการบริหารความเสี่ยง ด้านการจัดการโครงสร้างหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยง และด้านการใช้เทคโนโลยี มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลักษณะพิมล ทินกร (2563) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยงและคุณภาพการให้บริการของสถานศึกษาภาครัฐในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า โครงสร้างนโยบายสถานศึกษาและนโยบายด้านบริหารจัดการ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวันชัย คำหน่อ , หยกแก้ว กมลวรเดช, และมานี แสงหิรัญ (2564) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงด้านงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร และปัจจัยด้านวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา ได้แก่ ด้านนโยบายและการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง ด้านการสื่อสารและการจัดการข้อมูล ด้านการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านวัฒนธรรมภายในองค์กรต่อการบริหารความเสี่ยง ด้านการจัดการโครงสร้างหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยง และด้านการใช้เทคโนโลยี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยตัวแปรทั้ง 6 ร่วมกันพยากรณ์การบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา มีความสามารถในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 72.60

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

1.ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงทั้ง 6 ตัวแปรที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา ประกอบด้วยด้านนโยบายและการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง ด้านการสื่อสารและการจัดการข้อมูล ด้านการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านวัฒนธรรมภายในองค์กรต่อการบริหารความเสี่ยง ด้านการจัดการโครงสร้างหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยง และด้านการใช้เทคโนโลยี ล้วนมีความสัมพันธ์กับการบริหารความเสี่ยงในยุคดิจิทัลของสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง

เกี่ยวข้องในการบริหารความเสี่ยงของงานบุคคล สามารถนำผลการวิจัยไปส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการบริหารงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากที่สุด

2. จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการสื่อสารและการจัดการข้อมูล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรให้ความสำคัญต่อการสื่อสารและการจัดการข้อมูล ด้วยการประชุมเพื่อทำความเข้าใจกับครูผู้รับผิดชอบ เพื่อเสนอแนะแนวทางการบริหารความเสี่ยง การจัดเก็บข้อมูล การจัดการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาเพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความผิดพลาดและเกิดประสิทธิผลมากที่สุด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลนำมาประกอบการพัฒนาและแก้ไขของการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาปัจจัยในประเด็นอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษา เพื่อให้สามารถค้นหาปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงของสถานศึกษาให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กรณีการณ์ พงศ์กิตติธัช. (2553). *สภาพและปัญหาการบริหารความเสี่ยงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี.
- กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ. (2554). *การจัดการความเสี่ยงและตราสารอนุพันธ์เบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: เพียร์สันเอดดูเคชั่น อินโดไชน่า.
- ณัชธิมา ปัทมทัตตานนท์. (2553). *การจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- ณัฐยา มงคลสวัสดิ์. (2553). *การพัฒนามาตรวัดความสำเร็จของระบบการบริหารความเสี่ยงขององค์กร*. สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- ฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2552). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2553 (สำหรับหน่วยงานการเรียนการสอน)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัชรินทร์ ขาววงษ์. (2554). *การบริหารความเสี่ยงงานการเงิน บัญชีและพัสดุของสถานศึกษาภาครัฐแห่งหนึ่ง*. ปริญญานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- ลักษณ์พิมล ทินกร. (2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยงและคุณภาพการให้บริการของสถานศึกษาภาครัฐ ในกรุงเทพมหานคร*. บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม, กรุงเทพมหานคร.

- วันชัย คำหน่อ, หยกแก้ว กมลวรเดช, และมานี แสงหิรัญ. (2564). *การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงด้านงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์, อุดรดิตถ์.
- วิวัฒน์ ตูจ้านงค์. (2560). *การพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, ปทุมธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบข้าราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.). (2552). *คู่มือคำอธิบายตัวชี้วัดการพัฒนาศุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 สำหรับส่วนราชการระดับกรม*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบข้าราชการ.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2552). *นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติ (พ.ศ. 2551-2554)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. (2550). *คู่มือการบริหารความเสี่ยง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *แผนการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สุนนมนต์ อมรมณีพงศ์. (2558). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาด้านบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์, อุดรดิตถ์.
- อัจฉราวรรณ สุขสมสิน. (2554). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของการบริหารความเสี่ยงในทรคนะของผู้บริหาร*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.